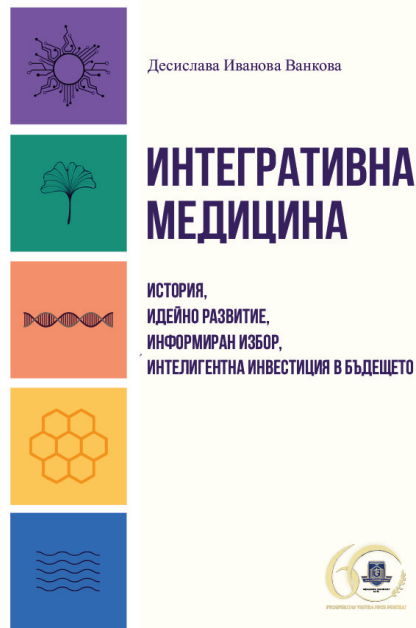

ИНТЕГРАТИВНА МЕДИЦИНА: ИСТОРИЯ, ИДЕЙНО РАЗВИТИЕ, ИНФОРМИРАН ИЗБОР И ИНТЕЛИГЕНТНА ИНВЕСТИЦИЯ В БЪДЕЩЕТО.

Десислава Ванкова

Монографията „Интегративната медицина – история, идейно развитие, информиран избор и интелигентна инвестиция в бъдещето“ на доц. д-р Десислава Ванкова, дмн е първото оригинално академично изследване в областта на интегративната медицина у нас. Изследователският подход следва „модела на просвещението“ (model of enlightenment), който описва един от начините, по които науката може да повлияе политиките: чрез повдигане на нови въпроси, осветляване по нов начин на познати теми, чрез използването на нови техники, методи и концепции.

С първата си книга „Щастие, качество на живот и здраве“ Десислава Ванкова заяви своето желание и възможности да се занимава с теоретични проблеми на съвременната социална медицина. С новата си книга „Интегративна медицина - история, идейно развитие, информиран избор и интелигентна инвестиция в бъдещето“ тя се утвърждава като изследовател на малко познати области, нуждаещи се от представяне пред академичната общност. Ориентацията на авторката към проблема Интегративна медицина е изключително навременна по няколко причини:

- въвеждането на понятието „интегративна“ буди асоциации за приобщаване и съчетаване на разнообразни области, а това отваря врати на субективни тълкувания и внася неяснота;
- поради генезиса на понятието, има голяма вероятност интегративната медицина да бъде възприемана като съчетание на методите на

конвенционалната и алтернативната медицина, което е само част от идеята;

- областта е малко изследвана, в значителна степен непозната дори на медицинската общественост и се нуждае от терминологично изясняване преди да се окаже с размити граници, прекалено натоварена или разграбена.

Авторката има капацитет да направи „опит да се сложи ред в хаоса от идеи, свързани с интегративната медицина“. Тя много добре илюстрира конкретните изследователски стъпки в пространствено-времевия континуум (минало, съвремие и бъдеще), разположени в трите глави на монографията чрез т.н. „монографична матрица“.

В първата глава „Интегративна медицина-възникване и същност“ доц. Ванкова обобщава причините за появата на новата концепция с необходимостта от баланс между хуманистична и икономически ефективна грижа за човека в здраве и болест, което предполага използване на богатия спектър от терапевтични и превантивни подходи, базирани на фундаментални научни доказателства. Тя търси корените на интегративната медицина във философските и терапевтични школи от древността и установява голямото им сродство по отношение на холистичния подход. Неговото възкресяване в наши дни открива пътя и на други важни характеристики- индивидуализиран подход, емпатична връзка лекар-пациент, разнообразие от терапевтични възможности. В терминологичното изясняване авторката не само представя различни

дефиниции, но ни въвежда в дебата по същността им, изразява личното си отношение и с това напомня, че концепцията и практиката на интегративната медицина динамично се развиват.

Във втора глава интегративната медицина и изграждащите я елементи са разгледани в контекста на три нейни характеристики- философия, структура, процес. Утвърждава се идеята, наред с конвенционална и неконвенционална (КАМ) терапия, за здравето да се мисли проактивно (не само за болестта), което се гарантира от присъствието на промоцията на здраве като равноправен изграждащ елемент. Много интересна е класификацията на КАМ, която доц. Ванкова представя, въвеждайки разделяне между цялостни системи и отделни методи в пет основни области.

Представената в трета глава интересна нова информация за развитието на интегративната медицина като наука и образование- академичните и образователни школи по света ни убеждава, че интегративната медицина е интезивно развиваща се и обединяваща изследователска област. Авторката обоснова чертае добри перспективи за научните проучвания в тази област. Изследователската ѝ амбиция да се предостави аналитичен научен ресурс, който да бъде отправна точка за бъдещи изследвания в областта на интегративната медицина, базирана на доказателства в България е постигната. Нейната убеденост за бъдещето на интегративната медицина може да бъде синтезирана в две теми, две догонващи се мелодии: едната е

емоционално оцветена с вяра, че интегрираната медицина ще съдейства за запазване хуманната същност на медицината и втора, с научно обоснован извод, че тя не е разход, а интелигентна инвестиция и ще има значение за устойчивостта на всяка здравна система.

Авторът, доц. д-р Десислава Ванкова, д.м.н. е възпитаник на Медицински университет-Варна, като завършва висше образование „Медицина“ през 1993г. (MD), а придобива специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването“ през 2001г. От 1999г. е Магистър по обществено здраве (MPH) от Maastricht University, Нидерландия, с магистърска теза „Public health human capacity building in Bulgaria“. През 2013г. придобива докторска степен (PhD) с дисертация на тема „Качество на живот, свързано със здравето в общността“. През 2022г. защитава научна степен „доктор на науките“ (DSc) с дисертационен труд на тема: „Интегративна медицина - холистичен концептуален модел, научни и образователни подходи“, което е естествено продължение и развитие на представеното тук монографично изследване.

Няма съмнение, че доц. д-р Десислава Ванкова, д.м.н. ще продължи да работи на същото поле с компетентност и дръзновение. Успех!

Доц. д-р Неяна Фесчиева, д.м.